ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

МАТЕРІАЛИ

VI Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції

15 – 16 лютого 2021 р.
Україна, м. Полтава

УДК 636.09
В 52

Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції, 15 – 16 лютого 2021 року. Полтава: ТОВ НВП "Укрпромторгсервіс", 2021. – 130 с.

Збірник містить матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції «Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині» з актуальних напрямів сучасної ветеринарної медицини.

Редакційна колегія:
Євстаф'єва В. О., д. вет. н., професор*; Кручиненко О. В.*, д. вет. н., доцент; *Щербакова Н. С.*, к. вет. н., доцент; *Михайлютенко С. М.*, к. вет. н., доцент; *Корчан Л. М.*, к. вет. н., доцент; *Мельничук В. В.*, к. вет. н., доцент

Рекомендовано до друку
Вченою радою Полтавської державної аграрної академії
Міністерства освіти і науки України
(протокол № 15 від 23.02.2021 р.)

Відповідальний за випуск:
к. вет. н. Корчан Л. М.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавська державна аграрна академія, 2021

Павлова А. І.
ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТРИХУРОЗУ СОБАК **113**

Рубленко С. В., Авраменко Н. В., Козій Н. В., Антіпов А. А., Шаганенко Р. В., Шаганенко В. С.
ФАРМАКОТЕРАПІЯ КОТІВ ЗА ОТОДЕКТОЗУ **116**

Сорокова С. С.
ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПОБІЧНІ ЕФЕКТИ ПРИ ЛІКУВАННІ ОВЕЦЬ ПРЕПАРАТАМИ ГРУП БЕНЗИМІДАЗОЛІВ ТА МАКРОЦИКЛІЧНИХ ЛАКТОНІВ ЗА СТРОНГІЛОЇДОЗУ **119**

Федорова О. В., Приходько Ю. О., Мазанний О. В., Нікіфорова О. В., Люлін П. В., Семененко А. Ю.
ПСОРОПТОЗ КРОЛІВ В УМОВАХ КО «ХАРКІВСЬКИЙ ЗООПАРК» **122**

Хорольський А. А.
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНОЇ ТА МЕТРИЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ЯЄЦЬ *PASSALURUS AMBIGUUS*, ВИДІЛЕНИХ З ГОНАД САМОК ГЕЛЬМІНТІВ **125**

Щербакова Н. С., Передера Ж. О., Передера С. Б.
ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ М'ЯСА КРОЛІВ, ХВОРИХ НА ЕЙМЕРІОЗ **128**

15. Зонина Н. В. Гельминтофаунистический комплекс домашних плотоядных животных на территории Ульяновской области: автореф. дисс. ... канд. биол. наук. Ульяновск, 2009. 21 с.

16. Луценко Л. І., Павленко С. В. Розповсюдження гельмінтозів у собак в залежності від породи. *Вісник Державного агроекологічного університету*. 2002. Вип. 2. С. 53–55.

17. Луценко Л. І., Павленко С. В., Пономаренко А. М. Особливості епізоотології гельмінтозів у собак в умовах м. Харкова. *Вет. медицина: міжвід. темат. наук. зб*. 2003. Вип. 81. С. 198–202.

ФАРМАКОТЕРАПІЯ КОТІВ ЗА ОТОДЕКТОЗУ

Рубленко С. В., д. вет. н., професор,
Авраменко Н. В., к. вет. н., доцент,
Козій Н. В., к. вет. н., доцент,
Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,
Шаганенко Р. В., к. вет. н., доцент,
Шаганенко В. С., к. вет. н., доцент
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

Актуальність проблеми. Отодектоз мясоїдних, це досить небезпечний і поширений акароз серед котів. Хвороба реєструється практично у всіх країнах світу [1–3]. Може виникати за різних причин. Викликає порушення загального стану тварин та створює проблеми для їх господарів. Захворювання – високо контагіозне. Це ектопаразитоз, викликаний кліщем роду *Otodectes*. Збудник локалізується на внутрішній поверхні вушної раковини. Він живиться зовнішнім шаром епідермісу [4]. Під час життєдіяльності викликає подразнення чутливих рецепторів. Кліщ порушує цілісність тканин внутрішньої поверхні вушної раковини. При цьому виникає сильний свербіж. Хворі тварини неспокійні, чухають і травмують шкіру в зоні вушної раковини. Це посилює патологічний процес. Крім того, хвороба викликає функціональні зміни в організмі тварини [5, 6]. За відсутності лікування можлива загибель тварин [7, 8].

Матеріал та методи досліджень. Досліди проводились у ветеринарній клініці Animal Clinic Дарницького району м. Київ. Окремі лабораторні дослідження – у лабораторії кафедри паразитології та фармакології БНАУ. Матеріалом для досліджень були коти з підозрою на отодектоз, кірочки підсохлого ексудату та зішкріби епідермісу, взяті із слухових ходів хворих тварин. Діагноз ставили комплексно, при цьому враховували епізоотологічні, клінічні та лабораторні показники.

Лабораторна діагностика отодектозу у котів полягала у дослідженні біоматеріалу, відібраного із слухових ходів хворих тварин. Швидким і порівняно простим є метод компресорного дослідження, який використовували для дослідження більшості матеріалу. Відбір матеріалу проводили пінцетом або вушною паличкою. Дослідний матеріал клали на предметне скло та додавали декілька крапель 5–10 %-го розчину лугу (КОН). Накривали другим предметним склом і розглядали під малим збільшенням мікроскопу. Метод Алфімової застосовували для оцінки ефективності акарицидних препаратів та методів лікування. Він полягає у дослідженні кірочок у бактеріальній чашці з метою виявлення живих кліщів. Чашку накривали кришкою і витримували в термостаті протягом 10 хв за температури +45 °С. Далі вміст чашки розглядали під мікроскопом.

Для вивчення ефективності лікування котів, хворих на отодектоз, сформували дві групи тварин по 5 голів у кожній з типовим перебігом хвороби.

Тваринам першої групи використовували комбінований препарат краплі амітраз-ефекту. Тваринам другої групи використовували 0,05 % аверсектинову мазь один раз на тиждень згідно інструкції.

Амітраз-ефект складається з амітразину 0,25 мг, метилурацилу 25 мг і димексиду. Амітразин не токсичний, добре переноситься тваринами. Препарат згубно діє на всі форми паразитів. Метилурацил має анаболічну, гемопоетичну, імуностимулюючу та протизапальну дії. Димексид стимулює обмін речовин в клітинах шкіри. Він зменшує активність вільних радикалів, що володіють токсичною дією. Це допомагає клітинам шкіри, в тому числі цибулин волосся, відновитися.

Мазь аверсектину володіє широким спектром інсекто-акарицидної дії, активним інгредієнтом її є аверсектин С. Механізм його дії полягає у впливі на проходження іонів хлору через мембрани нервових і м'язових клітин паразита. Основною мішенню є глютамат-чутливі хлорні канали. Чутливі до нього також рецептори гамма-аміномасляної кислоти. Це призводить до паралічу і загибелі паразита [3, 4].

Тваринам обох груп також використовували препарат дектомакс, за інструкцією. Це протипаразитарний препарат для парентерального введення широкого спектру дії. Він містить 1 % дорамектину (10 мг/мл) – нового представника групи авермектинів.

Перед місцевим використанням ліків, вуха хворих пацієнтів очищали теплим 3 % розчином перекису водню. Використовували по 15 крапель препарату. Масажували вухо біля основи і давали тварині струснути головою. Далі тваринам першої групи застосовували амітраз-ефект. Його закапували один раз на добу з інтервалом три дні. Проводили 3–6 обробок до зникнення клінічних ознак ураження. Котам другої групи використовували 0,05 % аверсектинову мазь один раз на тиждень згідно інструкції.

Оцінку фармакотерапевтичної ефективності акарицидних препаратів проводили за аналізом терміну, від початку лікування до клінічного одужання

котів, хворих на отодектоз. Клінічно здоровими вважали котів за відсутності характерних клінічних ознак отодектозу та негативної мікроскопії біоматеріалу з вушних проходів.

Результати досліджень. У приватну ветеринарну клініку «Animal Clinic» у період з 01.09.2019 р. по 30.04.2020 р. надійшло 98 хворих котів. Вони мали різні симптоми та патологію. Зі скаргами щодо хвороб вух із них було 61 тварина. Після їх ретельного обстеження, у 31 тварини встановили отодектоз. Ще у 8 тварин, що звернулись у клініку з іншими симптомами, був діагностований отодектоз, який підтвердили лабораторним дослідженням.

Таким чином, із 98 досліджених котів, переважно у віці до 4-х років, хворими на отодектоз було 39 особин, відповідно 39,8 % тварин.

У 28 котів спостерігали типову форму хвороби. Це складає 71,8 % до кількості хворих, або 28,6 % від загальної кількості котів, які поступали у клініку за час обстеження. Хворі коти були з подібними анамнестичними та клінічним показниками. Вони характеризували отодектоз і підтверджувалися позитивною мікроскопією.

У 7 тварин діагностували безсимптомну форму хвороби. Це відповідало 17,9 % до уражених тварин та 7,1 % – до обстежених. Усі тварини мали не виражені клінічні ознаки. За лабораторної діагностики кірочок із зовнішнього слухового проходу у них виявили кліщі *O. cynotis*.

У 4-х котів виявили гіперергічний перебіг хвороби. Серед уражених їх було 10,3 %, а відносно обстежених – 4,1 %. У них було гіперактивне, гнійне чи серозне запалення шкіри зовнішнього слухового проходу. Воно супроводжувалось набряком, гіперемією, болючістю, наявністю гнійного ексудату специфічного запаху. За лабораторної діагностики вушного вмісту виявляли поодинокі паразити.

У першій групі повне одужання тварин відмічали на 14-й день лікування. Вони не мали ознак гіперемії, свербежу, болю, серозно-гнійного ексудату, кірочок та кліщів. У другій групі всі дослідні тварини були клінічно здоровими через 21 день.

Висновки. 1. Результати дослідження ефективності амітраз-ефекту за отодектозу котів визначили його високу дієвість. Його активність проявилась за одночасного застосування ін`єкційного препарату дектомаксу.

2. Використання аверсектинової мазі в поєднанні з ін’єкціями дектомаксу було менш ефективним.

Література

1. Пономаренко А. Н. Арахнозы кошек: особенности эпизоотологии и лечения в условиях мегаполіса. *Проблеми ветеринарного обслуговування дрібних домашних тварин. Мат. VI міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, 25–26 березня 2008 р.)*. Київ, 2008. С. 43–45

2. Сидоркин В. А. Паразитарные болезни плотоядных животных. Паразитарные болезни плотоядных животных: монографія, Москва, 2005, С. 144.

3. Галатюк О. Є., Радзиховський М. А. Організація профілактичних та оздоровчих заходів при інфекційних хворобах тварин. Організація профілактичних та оздоровчих заходів при інфекційних хворобах тварин*:* методичний посібник. Житомир, 2013. С. 456.

4. Галатюк О. Є. Інфекційні хвороби котів: навчальний посібник. Житомир, 2016. С. 96–102.

5. Parasite control practices and public perception of parasitic diseases: a survey of dog and cat owners / M. Matos et al. *Prev. Vet. Med*. 2015. № 122 (1–2). P. 174–180.

6. Березовський А. В., Галат В. Ф., Уманець Д. П. Засоби і методи терапії отодектозу котів. *Науковий вісник НАУ*. Київ, 2002. Вип. 55. С. 191–193.

7. Кропивко С. В. Івермікол створено в Україні. *Мир ветеринари.* 2011. № 3–4. С. 19–22.

8. Parasitic zoonoses associated with dogs and cats: a survey of Portuguese pet owners' awareness and deworming practices / A. Pereira et al. *Parasit Vectors*. 2016. № 9 (1). P. 240–245.

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПОБІЧНІ ЕФЕКТИ ПРИ ЛІКУВАННІ ОВЕЦЬ ПРЕПАРАТАМИ ГРУП БЕНЗИМІДАЗОЛІВ ТА МАКРОЦИКЛІЧНИХ ЛАКТОНІВ ЗА СТРОНГІЛОЇДОЗУ

Сорокова С.С.[*], аспірант

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

Актуальність проблеми. З кожним роком кількість збудників паразитологічних захворювань та їх поширеність в світі значно зростає. Вчені доводять, що деякими збудниками може заражатися не лише один вид тварин. До таких збудників належить *Strongyloides papillosus*. Доведено, що даний паразит може заражати не тільки велику та дрібну рогату худобу, а й кроликів [1]. Інший вид збудника стронгілоїдозу *Strongyloides stecoralis* може інвазувати собак, котів і, навіть, людину. Саме тому, в даний час так гостро стоїть проблема лікування різних видів тварин за стронгілоїдозу, зокрема овець. Існує велика кількість препаратів різних хімічних груп: бензимідазолів, макроциклічних лактонів, імідотіазолів, нітрофуранів тощо. Проте, які з них є найбільш ефективними та котрі мають менше побічних ефектів досі залишається актуальним напрямом досліджень.

Більшість науковців для лікування стронгілоїдозу овець використовує групу препаратів бензимідазолів, зокрема препарат «Альбендазол», інші альбендазоловмісні препарати та їх похідні. «Альбендазол» – антигельмінтний препарат широкого спектру дії, який часто використовується у ветеринарній медицині. «Альвет» – це антигельмінтний препарат в гранулах, діючою

[*] Науковий керівник – доктор ветеринарних наук, професор Євстаф’єва В. О.